

Po obisku v Beogradu

»Med pogovori so posvetili uso pozornost nadaljnji krepitvi stanja in pravic pripadnikov slovenske narodne manjšine v Italiji in italijanske v Jugoslaviji. Ugotovili so, da uspešno urejanje tega vprašanja bistveno pripomore h krepitvi razumevanja in prijateljstva med obema državama. Jugoslovanska stran je izrazila svoje zanimanje, da bi v okviru izpolnjevanja enega določil iz spleta osimskih sporazumov posvetili posebno pozornost čimprejšnji odobritvi zakona o splošni zaščiti slovenske narodne manjšine v Italiji. Izrazila je upanje, da bo ta zakon v skladu z zahtevami in pričakovanji slovenske narodne manjšine.

Na italijanski strani pa so ponovno poudarili pripravljenost, da se pospeši odobritev takega zakona. Obe strani gledata na bližnje obhajanje 10-letnice osimskih sporazumov kot na potrditev takšnih odnosov in sodelovanja, kot tudi na pomembno vzpodbudo za ureditev še nerešenih vprašanj s teh področij.

Smatrali smo za potrebno navesti celotni odstavek iz skupnega italijansko-jugoslovanskega poročila ob sklepu uradnega obiska predsednika italijanske vlade Craxija in zunanjega ministra Andreottija v Beogradu, kolikor se tiče problematike narodnih manjšin v obeh državah, slovenske v Italiji in italijanske v Jugoslaviji. Pri tem moramo predvsem ugotoviti, da je med obiskom bilo v ospredju zanimanja tudi manjšinsko vprašanje in da se zdi — vsaj tako bi lahko sklepali iz uradnega poročila — da se je italijanska stranka obvezala, da si bo prizadevala, da se bo postopek v zvezi z vprašanjem celovite zaščite slovenske manjšine v Italiji izčrpal do prihodnjega novembra, ko bo poteklo natančno 10 let od podpisa osimskih sporazumov in bo za to priložnost prišla na uradni obisk v Rim predsednica jugoslovanske zvezne vlade Milka Planinc.

Kot smo zvedeli, se je italijanski ministrski predsednik pogovarjal o vprašanju zaščite naše narodne manjšine tako s predsednico zvezne vlade Milko Planinc kot s predsednikom predsedstva Zveze komunistov Jugoslavije Ali Sukrijo in še zlasti s predsednikom predsedstva Socialistične zveze delovnega ljudstva Jugoslavije Marjanom Rožičem. Ta bo še konec tega meseca prispel na obisk v Rim, kjer se bo sestel s predstavniki socialistične stranke in se bo o manjšinski problematiki pogovarjal tudi s predstavniki socialdemokratske, liberalne in republikanske stranke, se

dalje na 2. strani ■

OB DNEVU SLOVENSKE KULTURE

Pomen in veljavnost slovenskega enotnega kulturnega prostora

V tem tednu naša kulturna društva prirejajo Prešernove proslave, ki se istovetijo in sovpadajo z dnevom slovenske kulture. Znano zgodovinsko dejstvo je, da je prav književnost (kultura v ožjem pomenu besede) odigrala odločilno vlogo v okviru prizadevanj, da bi naš slovenski narod začel stopati v štrik z ostalimi evropskimi narodi, pri čemer je treba seveda priznati ogromne zasluge predvsem našemu vrhunskemu pesniku Francetu Prešernu, čigar obletnico smrti obhajamo v teh dneh.

Ob tednu slovenske kulture, če se smemo tako izraziti in en sam dan podaljšati na teden dni, bi radi, kot list, ki izhaja v zamejstvu, opozorili predvsem na pomen in polno veljavnost načela, ki je — vsaj tako se nam zdi — v zadnjih nekaj letih stopilo nekoliko v ozadje. Mislimo pri tem na pomen in veljavnost načela o enotnem slovenskem kulturnem prostoru, ki je bilo in je prvi pogoj in tudi najtrdnjše jamstvo za naš narodni obstanek, za obstoj naše slovenske narodne manjšine. Brez trdne zavesti, da pripadamo, kljub državnim in torej političnim mejam, enemu in istemu kulturnemu prostoru, brez zavesti, da kot pripadniki manjšine lahko svobodno in vsak hip črpamo iz širšega slovenskega studentca, iz širše slovenske kulturne zakladnice, ki zajema vsa področja človekovega

udejstvovanja — od književnosti, glasbe, likovne umetnosti do ekonomike in politike — bi že zdavnaj utonili v morju večinskega naroda, bi se raznarodili in ne bi več obstajali kot Slovenci.

Pomen in veljavnost tega načela se v našem zamejstvu odločno premalo poudarjata in še manj je v tej smeri ustreznega ravnanja in ukrepanja. Tako prihajajo, včasih bolj, včasih manj opazno do izraza težnje po odtujevanju od vseslovenskega narodno-kulturnega jedra, kar utegne pomeniti prvi korak v kako vindišarstvo in s tem utegne tudi pomeniti začetek bolj ali manj množičnega narodnega odpadništva.

Ni seveda samo naloga kulture in kulturnikov v ožjem pomenu besede, da s svojimi prizadevanji skrbijo za pravilno narodno in s tem tudi edino naravno in torej humano vzgojo pripadnikov manjšine, temveč so predvsem družbeno-politične strukture tiste, ki morajo — na tej in na oni strani meje — voditi brigo in skrb, da bo enotni kulturni prostor res bil in ostal bogata zakladnica, v katero se stalno stekajo sadovi najboljših slovenskih umov in najplemenitejših slovenskih src.

Take želje izražamo v tednu, ki je posvečen slovenski kulturi, v globokem prepričanju, da tako pričakuje široka slovenska javnost v zamejstvu in matici.

Slovenska skupnost o obisku ožjega odbora senatne komisije

Deželno tajništvo Slovenske skupnosti je na zadnjem zasedanju pregledalo položaj v luči vrste pomembnih dogodkov ter je hkrati zarisalo nekaj smernic za prihodnje leto. Strankin deželni tajnik prof. Andrej Bratuž se je v svojem poročilu posebej zaustavil ob dveh pomembnih dogodkih: ob srečanju z najvišjimi izvoljenimi in drugimi predstavniki Krščanske demokracije v naši deželi ter ob obisku delegacije Socialistične zveze delovnega ljudstva Slovenije. Obe srečanja je vodstvo stranke pozitivno ocenilo v prepričanju, da bosta stvarno pripomogli k razrešitvi nekaterih pomembnih vprašanj.

Sledila je razprava o obisku ožjega odbora senatne komisije za ustavna vprašanja v vseh treh pokrajinah Furlanije - Ju-

lijske krajine. O tem sta poročala deželni svetovalec dr. Drago Štoka in tržaški pokrajinski odbornik prof. Zorko Harej. Splošna slika vtisov je pozitivna, saj so vse politične sile, razen skrajne desnice, priznale objektivno potrebo po izglasovanju zaščitnega zakona za slovensko manjšino. Pokrajinska odbornika Harej in Špacapan sta komisiji tudi izročila skupno spomenico o manjšinski problematiki. Ni znano — tako je poudarjeno v poročilu Slovenske skupnosti — da bi drugi predstavniki krajevnih uprav ali političnih sil predložili komisiji kak pismeni dokument, z izjemo predstavnikov društev iz Beneške Slovenije, in to preko predsednika videmske pokrajine.

Glavni del razprave na zasedanju de-

dalje na 2. strani ■

RADIO TRST A

■ NEDELJA, 10. februarja, ob: 8.00 Radijski dnevnik; 8.30 Glasbene podobe; 9.00 Sv. maša iz župne cerkve v Rojanu; 10.30 Mladinski oder: »S coklami na luno«, radijska igra; 11.45 Vera in naš čas; 12.00 Kmetijski tednik; 13.00 Radijski dnevnik; 13.20 Glasba po željah; 14.00 Kratka poročila; 14.10 Nediški zvon; 15.00-19.00 Šport in glasba ter prenosi z naših prireditev; 19.00 Radijski dnevnik.

■ PONEDELJEK, 11. februarja, ob: 7.00 Radijski dnevnik; 7.20 Narodnozabavna glasba, Koledar; 7.40 Pravljičica; 8.00 Kratka poročila; 10.00 Kratka poročila in pregled tiska; 10.10 Vincenzo Bellini: Puritanci (1. dejanje); 11.30 Beležka; 12.00 Smer: Slovenske gore; 13.00 Radijski dnevnik; 13.20 Glas »frajtonarce«; 13.30 Glasbena priloga; 14.00 Kratka poročila; 14.10 Otroški kotichek: »Jakec Vohljač, otroški detektiv«; 15.00 Iz šolskega sveta; 16.00 Iz svetovne zakladnice pripovedništva; 17.00 Kratka poročila; 17.10 Mi in glasba: pianistka Rita Verardi; 19.00 Radijski dnevnik.

■ TOREK, 12. februarja, ob: 7.00 Radijski dnevnik; 7.20 Narodnozabavna glasba, Koledar; 7.40 Pravljičica; 8.00 Kratka poročila; 8.10 Almanah: Med Brdi in Jadranom; 8.40 Slovenske popevke; 10.00 Kratka poročila in pregled tiska; 10.10 Oddaja za otroški vrtec; 10.20 Vincenzo Bellini: Puritanci (2. dejanje); 11.30 Beležka; 12.00 Filmskemu ustvarjanju naproti; 13.00 Radijski dnevnik; 13.20 Glasba po željah; 14.00 Kratka poročila; 14.10 Povejmo v živo; 15.00 Mladi mladim; 16.00 Veter raznaša besede; 17.00 Kratka poročila; 17.10 Mi in glasba: pianistka Rita Verardi; 18.00 Izvirna radijska igra: Marko Sosič: »Pogovori ob zločinu«; 19.00 Radijski dnevnik.

■ SREDA, 13. februarja, ob: 7.00 Radijski dnevnik; 7.20 Narodnozabavna glasba, Koledar; 7.40 Pravljičica; 8.00 Kratka poročila; 8.10 Almanah: Gospodarska problematika; 8.40 Slovenske popevke; 10.00 Kratka poročila in pregled tiska; 10.10 Vincenzo Bellini: Puritanci (tretje dejanje); 11.00 Oddaja za 1. stopnjo osnovne šole; 11.30 Beležka; 12.00 Liki iz naše preteklosti; 13.00 Radijski dnevnik; 13.20 Cerkevni zbor iz Šklednja, cerkveni zbor iz Rojana in dekliški zbor »Slovenski šopek«; 14.00 Kratka poročila; 14.10 Povejmo v živo; 15.00 Kocka na kocko; 16.00 Od Milj do Devina; 17.00 Kratka poročila; 17.10 Mi in glasba; 18.00 »Poezija slovenskega zapada«, primorski pesniki v analitičnem prikazu Tarasa Kermaunerja; 19.00 Radijski dnevnik.

■ ČETRTEK, 14. februarja, ob: 7.00 Radijski dnevnik; 7.20 Narodnozabavna glasba, Koledar; 7.40 Pravljičica; 8.00 Kratka poročila; 8.40 Slovenske popevke; 10.00 Kratka poročila in pregled tiska; 10.10 S koncertnega in opernega repertoarja; 11.00 Oddaja za 2. stopnjo osnovne šole; 11.30 Beležka; 12.00 Sestanek ob 12h; 13.00 Radijski dnevnik; 13.20 Glasba po željah; 14.00 Kratka poročila; 14.10 Povejmo v živo; 15.00 Diskorama; 16.00 Na goriškem valu; 17.00 Kratka poročila; 17.10 Mi in glasba: ženski komorni zbor iz Hausna v Nemčiji; 18.00 Četrtekova srečanja: Primorska diaspora v svetu.

■ PETEK, 15. februarja, ob: 7.00 Radijski dnevnik; 7.20 Narodnozabavna glasba, Koledar; 7.40 Pravljičica; 8.00 Kratka poročila; 8.40 Slovenske popevke; 10.00 Kratka poročila in pregled tiska; 10.10 S koncertnega in opernega repertoarja; 11.00 Oddaja za srednjo šolo; 11.30 Beležka; 12.00 Spoznavajmo ribe našega morja; 13.00 Radijski dnevnik; 13.20 15. Mladinski pevski festival v Celju: zbor »Edvard Kardelj« iz Murske Sobote in zbor iz Gornje Radgone; 14.00 Kratka poročila; 14.10 Povejmo v živo; 15.00 V svetu filma; 16.00 Iz svetovne zakladnice pripovedništva; 17.00 Kratka poročila; 17.10 Mi in glasba: Nabožna glasba; 18.00 Kulturni dogodki.

■ SOBOTA, 16. februarja, ob: 7.00 Radijski dnevnik; 7.20 Narodnozabavna glasba, Koledar; 7.40 Pravljičica; 8.00 Kratka poročila; 8.40 Slovenske popevke; 10.00 Kratka poročila in pregled tiska; 10.10 Koncert RAI iz Turina; 11.40 Beležka; 12.00 »Bom naredu st'zdice, čjer so včas' b'le« - glasnik Kanalske doline; 13.00 Radijski dnevnik; 13.20 Glasba po željah; 14.00 Kratka poročila; 14.10 Otroški kotichek: »Igrajmo se pravljice«; 15.00 Z Gershwinom od popevke do opere; 16.00 Naša šolska obzorja; 17.00 Kratka poročila; 17.10 Mi in glasba: simfonični orkester konservatorija »Tartini«, ki ga vodi Stojan Kuret; 18.00 »Godci, godite naš ples je začel; saj družga ne manjka ko lepih deklet«, predpustna radijska igra; 19.00 Radijski dnevnik.

Izdajatelj: Zadruga z o. z. »Novi list« — Reg. na sodišču v Trstu dne 20.4.1954, št. 157 — Odgovorni urednik: Drago Legiša — Tiska tiskarna Graphart. Trst, ulica Rossetti 14, tel. 772151

Prešernovi proslavi v priredbi ZSKD

Fotografski posnetek pletenega namiznega prta z bogato ljudsko motiviko, kot so jih pletle naše babice in prababice, vabi Slovence na Tržaškem in Goriškem.

Prva priložnost, da se zamislimo o slovenski kulturi v organizaciji ZSKD, bo v soboto, 9. februarja, ko bo v Kulturnem domu v Trstu ob 18.30 otvoritev retrospektivne razstave Milka Bambiča ob njegovi 80-letnici. Razstavo bo odprl Sergij Cesar.

SLOVENSKI PREVOD
REPUBLICKE USTAVE

Na pobudo večnamenskega kulturnega središča v Trziču so prejšnji teden predstavili v tako imenovani »beneški« palači v Trziču (bivše župnišče) ustavo italijanske republike v slovenskem jeziku. Za prevod je poskrbel dr. Marijan Bajc iz Trsta, ki se je tudi udeležil slovesnosti. Nekaj uvodnih besed je spregovoril predsednik krožka dr. Bozzi, zatem pa je nastopila članica višjega sodnega sveta v Rimu, prof. dr. Cecilia Assanti. O pomenu publikacije je obširno govoril dr. Darko Bratina, prof. Samo Pahor pa je izrazil zadovoljstvo, da smo dobili slovensko besedilo ustave. V razpravo, ki je bila živahna, je posegel tudi deželni svetovalec Slovenske skupnosti in predsednik deželne komisije za stike s tujino in za izvajanje osimskih sporazumov dr. Drago Štoka. Poudaril je, kako je važno, da smo dobili slovenski prevod ustave, prav zdaj, ko se bliža 40-letnica zmage nad nacistično diktaturo.

Drugi kulturni dogodek pa je po name-nih organizatorjev koncert Komornega orkestra RTV Ljubljana, ki ga bo za to priložnost vodil mladi dirigent Stojan Kuret. Slavnostni govornik na sobotni proslavi, ki se bo začela ob 20. uri, bo slavist Miran Košuta.

Naslednjega dne, v nedeljo, 10. t. m., pa bo goriški Kulturni dom zbirališče vseh, ki jim je slovenska kulturna rast pri srcu. V veži bodo ob 16.30 odprli skupinsko razstavo likovnikov s področja severne Primorske. Ob evropskem letu glasbe pa bo komorni orkester RTV Ljubljana ponovil svoj koncert ob 17. uri. Pod vodstvom Stojana Kureta bo orkester izvajal dela Amanda Ivančiča, Antonia Vivaldija, Lucijana Marije Škerjanca, Ubalda Vrabca, Marijana Gabrijelčiča in Pavleta Merkušja.

Slavnostni govornik na nedeljski Prešernovi proslavi v goriškem Kulturnem domu bo pesnik in prevajalec Ciril Zlobec.

—□—

ZANIMANJE ZA RAZSTAVO
O KRAŠKI HIŠI

Razstava o kraški hiši, ki jo je priredila tržaška pokrajinska uprava, je vzbudila veliko zanimanja ne samo v Trstu, marveč tudi onstran meje. Tako Ljubljana kot Nova Gorica se zavzemata, da bi imeli razstavo v gosteh. To je sporočil odbornik za kulturne zadeve prof. Zorko Harej, ki je tudi povedal, da pokrajina sedaj preučuje možnost, da bi razstavo posodili še ostalim občinam tržaške pokrajine.

PO OBISKU V BEOGRADU

■ nadaljevanje s 1. strani

pravi z zastopniki vseh strank sedanje vladne večine, razen s predstavniki krščansko-demokratske stranke. Ni treba posebej opozarjati, da bo obisk Marjana Rožiča v italijanski prestolnici velikega pomena, saj se bo nudila nova, odlična priložnost, da se predstavnikom cele pahljače italijanskih političnih sil obrazloži, kakšna naj bo vsebina zaščite naše manjšine, in da se hkrati znova jasno poudari, da se je za takšno zaščito italijanska država obvezala z mednarodnimi listinami, kar pomeni, da ne gre zgolj za vprašanje, ki se tiče italijanske notranje zakonodaje, kot večkrat slišimo tudi iz ust kvalificiranih italijanskih predstavnikov.

V zvezi z beograjskim obiskom velja omeniti, da sta imela podrobne pogovore o vsebini zaščite slovenske manjšine v Italiji zunanja ministra Raif Dizdarevič in Giulio Andreotti. Podrobnosti teh pogovorov niso znane. To je škoda, kajti v tem primeru bi lahko spoznali, ali je g. Andreotti morda kaj spremenil svoja stališča, zlasti glede zaščite Slovencev v videmski pokrajini, v primerjavi s tem, kar je bil zatrjeval še na lanskem uradnem obisku v Jugoslaviji.

Obisk predsednika italijanske vlade v Beogradu je treba vsekakor smatrati za pomemben dogodek tudi s stališča prizadevanj in boja za dosego zakonske zaščite slovenske manjšine v Italiji.

Slovenska skupnost o obisku...

■ nadaljevanje s 1. strani

želnega tajništva Slovenske skupnosti je bil posvečen pripravam na upravne volitve sredi maja. Kot je rečeno v sklepnem poročilu, je to ponovna priložnost za samostojno politično nastopanje manjšine. Pomembnost političnega trenutka, ko se pripravlja zaščitni zakon, narekuje slovenskim volivcem, da tudi na volitvah pokažejo svojo narodno pripadnost — je dalje rečeno v dokumentu Slovenske skupnosti. Na seji so tudi sklenili, da bodo dali svečan poudarek

dvema važnima jubilejema v strankinem življenju. 24. februarja bo v Gorici proslava 10-letnice delovanja Slovenske skupnosti na Goriškem. 28. aprila pa se bodo v Mavhinjah spomnili prvega deželnega kongresa stranke in 40-letnice osvoboditve

Na zasedanju deželnega tajništva Slovenske skupnosti so se na začetku spomnili nekdanjega člana deželnega vodstva Emila Valentinčiča, ki ga je bila zahrbtna bolezen iztrgala družini in slovenski narodni skupnosti.

Prešernova proslava Slovenske prosvete in DSI v Trstu

Tradicionalno ponedeljkovo srečanje Društva slovenskih izobražencev v prostorih Slovenske prosvete v ulici Donizetti v Trstu, je bilo tokrat posvečeno proslavi Prešernovega spomina. To pa je bila tudi priložnost za podelitev priznanj in nagrad z natečaja »Mladi oder« in za razglasitev literarnega natečaja revije Mladika.

Slavnostni govornik ob tem prazniku slovenskega kulturnega ustvarjanja je bil dr. France Bučar, ki je zelo globoko in prodorno analiziral in razvil ter posodobil misel našega največjega pesnika o mirnem sožitju med narodi, ko pravi »ne vrag, le sosed bo mejak«. Temeljna misel mu je bila preobrazba sveta v smeri kakovosti. Človeška skupnost naj bi težila po čim večji notranji diferenciaciji. Če se hočemo ogniti katastrofalnim posledicam možnih vojn, naj bi med narodi zavlada miselnost integrativnih povezav in kooperativizma, ki temelji na vzajemnosti in prostovoljnosti, to pa že samo po sebi pripelje do demokratičnega sistema. Prešeren je intuitivno zaslutil to rešilno misel in jo izrazil v svoji Zdravljici.

Sledilo je nagrajevanje letošnjega desetega natečaja »Mladi oder«. Število nagra-

jencev je bilo kar lepo. Nagrado je prejelo 15 amaterskih igralskih skupin. Na prvem mestu natečaja, ki ga razpisujeta Zveza slovenske katoliške prosvete iz Gorice in Slovenska prosveta iz Trsta, je letos igralska skupina prosvetnega društva Štandrež. Skupina, ki je lani praznovala 20-letnico svojega delovanja, je od vsega začetka tudi sodelovala pri natečaju »Mladi oder«. Sledile so si naslednje igralske skupine: »Jaka Stoka« s Proseka in Kontovela, Šentjakovski mladinski oder, ki deluje in uprizarja svoje igre v prostorih Marijinega doma v ulici Risorta, Slovenski goriški skavti za igro, ki so jo uprizorili ob svoji 20-letnici, prosvetno društvo Mačkolje, skupina Hrast iz Doberdoba, mladi igralci dramske družine Finžgarjevega doma z Opčin in društvo Kolonkovec. Nagrajene pa so bile tudi nekatere šolske dramske skupine. To so bile skupine, ki delujejo na srednji šoli »Fran Erjavec« v Rojanu, »Srečko Kosovel« na Opčinah, osnovni šoli »Bazoviški junaki« iz Rojana, »France Bevk« na Opčinah, »Alojz Gradnik« iz Steverjana, »Fran Erjavec« iz Štandreža in še osnovna šola »France Bevk« iz Gorice.

Ponedeljkovo nagrajevanje teh amaterskih skupin je pokazalo, da doživlja ljubiteljsko odsko delovanje nov prepoved v naših krajih. To gotovo tudi po zaslugi požrtvovalnih igralcev in režiserjev, a ne nazadnje piscev primernih odrskih del, ki jih te skupine uprizarjajo. Zato gre ob tej priložnosti omeniti pisatelje, oziroma v glavnem pisateljice teh del. Poleg Josipa Tavčarja in Jordana Frandoliča pišejo in prirejajo dramska dela še Dina Slama, Franka Ferletič, Lučka Susič, Zora Tavčar, Marija Perat in drugi. To pa je vsekakor zelo razveseljivo.

Nekoliko manj spodbudno sliko o zamajskem ustvarjanju je dajala razglasitev

izida 13. literarnega natečaja revije Mladika za leto 1985. Če je lani komisija morala pregledati kar 32 novel in ciklov pesmi, lani komisije letos niso imeli toliko dela. Prišlo je namreč šest novel in trije cikli pesmi. Od teh so trije prispevki iz Trsta, drugi pa iz Slovenije, Argentine in iz Nemčije. Letos je komisija podelila samo drugo nagrado za novele in še drugo in tretjo nagrado za poezijo. Za novelo »Nebo žari« je dobila drugo nagrado Rezi Marinšek, ki živi v Buenos Airesu. Cikel pesmi »Šlo je, šlo poletje« pesnice Marte Kunaver je tudi dobilo 2. nagrado, tretja nagrada pa je šla v Ingoldstadt, izseljeniškem duhovniku in pesniku Viliju Steguju.

Mešani pevski zbor »Milan Pertot« iz Barkovelj je na Prešernovi proslavi zapel izbor iz svojega repertoarja.

— □ —

ŠPANJA IZROČILA ITALIJANSKEGA GENERALA

Španske oblasti so sprejele vlogo italijanskega pravosodnega ministrstva in izročile Italiji bivšega poveljnika glavnega stana finančne straže, generala Donata Lopreteja, ki je zapleten v petrolejski škandal. Ta škandal so odkrili pred petimi leti, tedaj pa je general Loprete že zapustil državo in se zatekel v Španijo. Španske oblasti so ga bile aretirale v aprilu leta 1983 na zahtevo italijanskega pravosodnega ministrstva.

Generala Lopreteja so funkcionarji mednarodne policije pospremili v Italijo, kjer ga bodo zaslišali pristojni sodniki. Njegovo ime je tudi na seznamu prostozidarske lože P-2 Licia Gellija. General Loprete je bil poveljnik glavnega stana finančne straže od leta 1974 do leta 1978, ko je bil glavni poveljnik finančnih stražnikov general Raffaele Giudice, ki ima prav tako opravka s sodiščem. General Loprete je obtožen številnih kaznivih dejanj; v obtožnici je med drugim rečeno, da je preprečil, da bi se v državno blagajno steklo več tisoč milijard lir.

GROENLANDIJA IZSTOPILA IZ EGS

Po 11 letih članstva v Evropski gospodarski skupnosti je Groenlandija 1. t. m. uradno zapustila deseterico. Odločitev so sprejeli pred tremi leti z veliko večino glasov. Če upoštevamo zgolj zemljepisno razsežnost ozemlja, je Evropska gospodarska skupnost izgubila kar 50 odstotkov svojega ozemlja. Ta kriterij pa ne odgovarja dejanskemu gospodarskemu pomenu.

Glavno vprašanje, ki so ga morali rešiti v teh treh letih pogajanj, je bilo ribarjenje v groenlandskih ozemeljskih vodah. Pri tem so bile zainteresirane v prvi vrsti severne evropske države. Sporazum so dosegli šele v zadnjem trenutku. Omočil bo Dancem in zahodnim Nemcem, da lahko ribarijo v bližini Groenlandije, domačini pa bodo lahko odslej ribarili tudi na nekaterih področjih, kjer je bilo to prepovedano, ker so jih smatrali za ribja gojišča. Evropska gospodarska skupnost jim bo za deset let plačevala po 37 milijard lir letno v zameno za pravico do ribarjenja.

TERMINAL V SEŽANI

V Sežani so podpisali samoupravni sporazum, po katerem bodo zainteresirane organizacije združenega dela prispevale skupno okrog 450 milijonov dinarjev za graditev suhozemskega terminala ter za njegovo izpopolnitev z nekaterimi objekti, ki so potrebni za špedicijo in gostinstvo. Samoupravni sporazum so podpisali predstavniki Poslovne skupnosti za suhozemski terminal, podjetja Kraški zidar, Kompas, Jadran tozd Terminal, Vojvodina sped, Fersped, Zagrebački transport, Hoteli in gostinstvo Sežana ter Zvezna carinska uprava.

Kulturno združenje italijanskih in slovenskih izobražencev

Novo kulturno združenje italijanskih in slovenskih izobražencev v Trstu, ki si zadaja za nalogo premagovanje vzrokov za nerazumevanje med obema narodnima skupnostima, za pospeševanje boljšega medsebojnega poznavanja in ustvarjanja kulture miru in sožitja, postaja stvarnost. Če so pobudniki — prof. Pavle Merkù, dr. Alfredo Vernier in prof. Stelio Spadaro — na prvem sestanku decembra od povabljenih predstavnikov obeh narodnosti dobili potrdilo, da bi bilo tako združenje dobrodošlo in v naših razmerah zelo koristno za celotno skupnost, se je v petek, 1. t. m., zbralo na Opčinah še večje število izobražencev, ki so več kot tri ure razpravljali o pravih novega društva in o programu v prvem obdobju.

Kulturno združenje formalno še ni ustanovljeno, obstaja pa soglasje, da do tega pride. S časom naj bi dobilo še širši, deželni značaj in pa vlogo povezovanja med sosednimi narodi. Združenje se noče vezati na nobeno politično ali ideo-

loško skupino ter usmeritev in bo delalo na prostovoljni podlagi.

Medtem ko je predlog statuta predstavil prof. Vernier, čemur je sledila diskusija, na podlagi katere bodo besedilo še dopolnili, je prof. Merkù sprožil razpravo o delovanju bodočega združenja s tem, da je prebral svoje predloge. Tudi o tem se je razvila diskusija. Kaže, da bodo sprva na sporedu periodična diskusijska srečanja za boljše medsebojno spoznavanje in za obravnavo vprašanj, ki zanimajo vsakega razmišljujočega človeka na tem prostoru. Spoznali in tudi kritično naj bi ocenili pretekle in sedanje kulturne ustvarjalce, ki so zdaj tej, zdaj drugi narodni skupnosti malo znani. Spoznavali naj bi kulturna in raziskovalna središča obeh skupnosti, svoje mesto naj bi dobilo tudi razmišljanje o znanosti in družbenih vprašanjih. S konferencami, publikacijami in stališči naj bi se skušali vplivati na celotno družbo teh krajev v smeri večjega razumevanja in sožitja.

Primorski oktet v Ricmanjih

Ze v prejšnji številki smo pisali o nedeljskem srečanju primorskih oktetov v Ricmanjih. Ricmanjsko društvo Slavec je priredilo v nedeljo, 3. t.m., koncert, na katerem je številno občinstvo lahko prisluhnilo petju osmih oktetov. To so bili oktet »Janko Premrl - Vojko« iz Spodnje Idrije, »Simon Gregorčič« iz Kobarida, »France Bevk« iz Otaleža, »Primorski oktet« iz Ajdovščine, »Vrtnica« iz Nove Gorice, »Nadiža« iz Kreda, »Škofije« iz Spodnjih Škofij ter »Javor« iz Pivke.

Posrečena je bila misel organizatorjev, da so z diapozitivi in krajšo spremno besedo predstavili kraje, odkoder okteti prihajajo in njih same.

Nastopajoči okteti so v glavnem izvajali pesmi, ki so del železnega repertoarja vseh slovenskih moških zborov. Nekateri so pokazali precejšnje umetniške dosežke, drugi pa so bolj skromno podali svoje pesmi, a o vseh je treba povedati, da so peli z velikim občutkom in tako doživeto postavljali glasbeno in besedno sporočilo pesmi.

Na koncu naj izrazimo še pripombo, da bi po našem mnenju bilo primerno, če bi organizatorji poskrbeli za to, da bi na koncertu nastopil tudi kak zamejski komorni pevski sestoj. Ni nujno, da je to Tržaški ok-

DVE PREŠERNOVI PROSLAVI V MAČKOLJAH

Prešernove proslave gotovo pomenijo važen dogodek v življenju vsake naše vasi. Tako je tudi za Mačkolje, kjer je PD Mačkolje v nedeljo, 27. januarja, priredilo srečanje s pesnikom Albertom Miklavcem ob dnevu slovenske kulture.

Duhovnika in pesnika Alberta Miklavca je številnemu občinstvu predstavil njegov sovaščan in sobrat g. Albin Grmek. Prepričljivo in doživeto je orisal življenjsko pot Miklavca od rojstnega Tomaja do zadnjih let in njegovo umetniško ustvarjanje, vse do zadnje pesniške zbirke »Prgišče Krasa«, ki je izšlo leta 1983 ob 75. obletnici openske hranilnice in posojilnice.

Izbor Miklavčevih pesmi so lepo brali člani društva Mačkolje. Na večeru je nastopil tudi društveni mešani pevski zbor, ki ga vodi Cveto Marc.

V nedeljo, 3. februarja, pa je v prostorih mačkoljanske srenjske hiše priredilo Prešernovo proslavo KD Primorsko iz Mačkolj. Po pozdravu predsednika pevskega zbora Davida Stepančiča je bil na vrsti spored, ki sta ga oblikovala moški pevski zbor »Janko Premrl - Vojko« iz Dvorov nad Izolo in amaterska dramska skupina Zveze kulturnih organizacij iz Izole, ki je nastopila z veseloigro »Iskreni igralci« Franca Marivoxa.

Številno občinstvo je vsekakor bilo navdušeno nad igro in sporedom sploh.

V tednu ko se spominjamo praznika slovenske kulture, je prav, da izrazimo priznanje Mačkoljanom, ki s svojo dejavnostjo bogatijo kulturno življenje in osveščanje v Bregu.

tet. V zamejstvu je še nekaj manjših skupin, ki pojejo, lahko pa bi povabili na oder tudi pevski zbor, saj to ne bi motilo smisla koncerta. Mislimo namreč, da je pri takih koncertih potrebna prisotnost tudi naših zamejskih pevskih ansamblov.

— □ —

PROF. A. VOLČIČ POTRJEN ZA PREDSEDNIKA SLORI-ja

Novoizvoljeni upravni odbor SLORI je na prvi seji po občnem zboru izvolil za predsednika prof. A. Volčiča, podpredsednika prof. V. Černa, ravnatelja prof. D. Bratino in tajnika Sergija Lipovca.

Člani odbora so nato pričeli poglobljeno razpravo o vlogi raziskovalnega odbora v inštitutu. Razpravo bo odbor še nadaljeval, pred tem pa še zbral in strnil vse možne predloge in prispevke k tej diskusiji. Vzporedno z omenjenim problemom je stekla tudi razprava o možnem svetu uporabnikov.

Dokončno je bil odobren pravilnik štipendije »Karel Šiškovič«. Cilj te štipendije je v podpiranju družboslovnih raziskav, ki so za našo manjšino zanimive in v vzpodbujanju mladih študentov, da zaključujejo študij s tezami, ki v večji meri ustrezajo nujnim problemom naše skupnosti. Poimenovana pa je bila v spomin na prežodaj preminulega ustanovitelja in ravnatelja SLORI, družboslovca, ki v svoji mnogostranski aktivnosti ni nikoli zanemarjal tega pogleda, nasprotno, skušal je s stalnim mentorskim delom spodbujati čim več študirajoče mladine k raziskovalni dejavnosti.

— □ —

SLOVENSKO STALNO GLEDALIŠČE V TRSTU CIRIL KOSMAČ

BALADA O TROBENTI IN OBLAKU

Pripoveduje Jurij Souček

v petek, 8. februarja ob 20.30 v Prosvetni dvorani na Opčinah.

TRST V SLOVENSKI POEZIJI

V mali dvorani Kulturnega doma v Trstu je bilo v ponedeljek, 4. t.m., praznično in obenem prijetno toplo vzdušje. Na večeru, ki sta ga priredila Založništvo tržaškega tiska in Slavistično društvo v Trstu, so predstavili antologijo »Trst v slovenski poeziji«, ki sta jo v teh dneh izdala Založništvo tržaškega tiska in založba Lipa iz Kopra.

Številnemu občinstvu je to antologijo predstavil avtor spremnega eseja in urednik dr. France Bernik. V knjigi najdemo zelo bogat izbor pesnikov in pesmi, ki govorijo o Trstu in njegovi neposredni okolici. Gre namreč za motiv, ki je pogosto prisoten v slovenski poeziji, vse od konca prejšnjega stoletja do današnjih dni. Gre za pesmi, ki se s svojo mediteransko svežino in neposrednostjo odlično dopolnjujejo s središčnim slovenskim ustvarjalnim duhom.

Knjigo »Trst v slovenski poeziji« in pesnike je predstavil sam sestavljalca antolo-

ŠTUDIJA O KRAJEVNEM IMENOSLOVJU DOLINE

V Prešernovem gledališču v Boljuncu je bil 2. t.m. lepo obiskan večer, na katerem se je spet pokazalo, kako se naši ljudje zanimajo za preteklost domačih krajev. Na pobudo občinske uprave v Dolini so predstavili javnosti študijo prof. Pavleta Merkušja o krajevnem imenoslovju Doline in sosednih krajev. Avtor študije je najprej povedal, kako je raziskoval davno preteklost krajevnih imen, nato pa se je razvila živahna diskusija, med katero je občinstvo pokazalo živo zanimanje za obravnavani problem.

Pred nastopom prof. Merkušja je spregovoril občinski odbornik prof. Stojan Sancin, ki je pojasnil ozadje in pomen študije. Ta bo v bližnji prihodnosti izšla v tisku ter bo nov dragocen doprinos k poznavanju krajevnih zgodovine.

Na dolinskem županstvu je bilo 2. t.m. tudi srečanje delegacij iz pobratenih občin Dolina in Kočevje. Govorili so o nadaljnjih oblikah tesnega sodelovanja; mednje spada načrt o obisku kočevskih šolnikov pri šolnikih dolinske občine. Določeno je dalje, da bodo dolinski občani 27. aprila ponesli v Kočevje štafeto miru, svobode in sožitja. Pred tem bo štafeta obiskala prijateljske občine Marzabotto, Milje in Koper.

OBISK PRI AVSTRIJSKEM KONZULU

Konec prejšnjega meseca je avstrijski generalni konzul v Trstu dr. Peter Klein sprejel na vljudnostnem obisku deželnega svetovalca dr. Drago Štoko, ki je tudi predsednik deželne komisije za stike z Evropsko skupnostjo in za odnose s tujino.

Med pogovorom sta sogovornika posvetila največjo pozornost gospodarskemu razvoju območja Alpe-Jadran, cestnim povezavam, železniškim prevozom in družbenim ter gospodarskim odnosom vseh območij v okviru loka Alpe-Jadran in celotne Evropske skupnosti.

Posebna pozornost pa je bila posvečena vprašanju narodnih manjšin, zlasti tistima v Avstriji in Italiji.

gije, literarni zgodovinar France Bernik. Igralca Bogdana Bratuž in Tone Gogala sta prebrala nekatere najznačilnejše lirike, ki jim je Trst ali njegova neposredna okolica središčna priložnost za lirični utrinek in pesniški polet.

Predstavitve so se udeležili tudi nekateri živeči pesniki, ki so zastopani v tem antološkem izboru, ki je komaj izšel. Vsekakor pa je bilo to ponedeljkovo srečanje odlična priložnost, da se Slovenci, ki živimo v Trstu, zavemo vloge, ki so jo imela »pljuča slovenstva«. Tudi zato je knjiga, ki je pravkar izšla pomemben, kulturni in literarni dogodek.

— □ —

DAROVI IN PRISPEVKI

V tiskovni sklad Novega lista so darovali: Jasna Repinc - Opčine Lit. 5.000, Marta Požar - Trst 5.000, Franc Bavdaž - Trst 5.000, Olga Kamenšek - Gorica 5.000, Ela Kakeš - Nabrežina 5.000 in Anica Železnikar - Gorica 10.000.

V števerjanski Ssk se nadaljujejo spori

Na prvi letošnji seji občinskega sveta v Števerjanu je bila na sporedu predvsem potrđite vrste sklepov občinskega odbora. Na začetku seje je voditelj svetovalske skupine Slovenske skupnosti Hadrijan Corsi z izbranimi besedami počastil spomin bivšega občinskega uslužbenca Alojza Cigliča in kulturno-političnega delavca Emila Valentinčiča, ki sta nas zapustila nedavno tega v najboljših moških letih. Simon Komjanc je predlagal enominutni molk v njun spomin in počastitev.

Občinski svet je nato odobril nekatere sklepe občinskega odbora. Zataknilo pa se je, ko je prišel na vrsto odborov sklep, da se dodeli Katoliškemu prosvetnemu društvu »Frančišek B. Sedej« milijon lir podpore in nekaj nad sto tisoč lir podpore Dekliškem zboru. V lanskem decembru je omenjeno društvo vložilo prošnjo za podporo pri nakupu klavirja za glasbeno šolo, ki jo obiskuje nad 20 otrok, in za izdajanje števerjanskega Vestnika. Občinski odbor je bil prošnjo sprejel, zgodilo pa se je, da je župan na seji občinskega sveta predlagal, naj se sklep spremeni, tako da bi društvo »Sedej« prejelo pol milijona, pol milijona pa naj bi šlo društvu »Briški grič«. Podžupan je opozoril, da je odbor sklepal na osnovi predloženih prošenj, med katerimi ni bilo prošnje »Briškega griča«. Svetovalec Hadrijan Corsi je pripomnil, da je občina iz postavke za kulturno-prosvetne dejavnosti že dodelila ANPI-ju dva milijona lir. Župan pa je vztrajal pri svojem predlogu, ki je pri glasovanju tudi prodril. Za predlog so poleg župana od svetovalske skupine Slovenske skupnosti glasovali: Anka Černic, Armando Skok, Emil Terpin, Jožef Simčič in Jožef Prinčič ter seveda vsi trije svetovalci manjšine (PSI in KPI). Hadrijan Corsi je glede na potek in izid glasovanja izjavil, da iz protesta zapušča sejno dvorano. Z njim je iz dvorane odšlo nadaljnjih pet svetovalcev.

Spor v svetovalski skupini in verjetno tudi v sekciji Slovenske skupnosti v Števerjanu se torej nadaljuje. Na strani župana je, kot vse kaže, polovica svetovalcev Slovenske skupnosti, ki skupno s svetovalci manjšine (PSI in KPI) imajo trdno večino v občinskem svetu. Take večine, kot se zdi, pa ni v občinskem odboru, kjer je župan Klanjšček v manjšini. Gre vsekakor za zelo čudno stanje, ki najbrž zlepa nima primere v državi in ki se bo gotovo spremenilo na volitvah v letošnjem maju. Tu nastane vprašanje, ali se bo spor v Slovenski skupnosti v Števerjanu odpravil, kot bi zahtevala zdrava pamet, ali ne. Prav v teh dneh smo slišali, da je župan Klanjšček baje že sestavil »občinsko listo«, na kateri bi bili nekateri sedanji svetovalci Ssk ter socialisti in komunisti. Taka lista bi na volitvah tudi zmagala — tako namreč baje meni župan Klanjšček.

Seja se je nadaljevala in svetovalci so odobrili prodajo občinske stavbe na Valerišču (bivša šola). Z iztrženim denarjem naj se odkupi zemljišče na Prevalu, ki naj bi služilo kot prostor za odlaganje materiala.

Emilu Valentinčiču v spomin

Tudi med zametene Gôre in do mene je z Goriškega, odkoder sem včasih zvedel toliko vzpodbudnih in prijetnih stvari, prišla prežalostna novica, da je v daljnem Parizu prenehalo biti dobro srce našega Emila Valentinčiča in da njegov, nekoč tako bistri pogled ne bo več božal rodnih briških bregov.

Spominjam se tistih blaženih časov izpred desetletja in pol ali morda še več, ko sem spoznal nasmejanega, rahlo zadržanega študenta, ki je bil doma blizu pevske cerkve. Tiste čase se je zame odpiral razkošni mali svet novih poznanstev. Strmel sem nad srčnim in duhovnim kapitalom, ki sem ga videl naloženega v mladih ljudeh, ki so se v Gorici zbirali okrog SKADa. Kot posebno darilo usode, kot poravnava za nekatera razočaranja sem štel tisti srečni občutek, ko sem lahko ugotavljal, da se krog iskrenih prijateljev stalno veča; podobne misli o nekaterih stvarih so nas sicer še bolj zblíževale, vendar to ni bil edini ali glavni pogoj našega razumevanja. Bilo je še nekaj neizmerno večjega in tega bogastva sem se dobro zavedal, saj se je kdaj pa kdaj prikradla tiha slutnja, da pride čas za odštevanje ...

Med tistimi cvetočimi goriškimi ljudmi je bil Emil Valentinčič zaradi prisrčnosti, kulturnosti in posebne prikupljive zaupljivosti, ki je vela iz njegove osebnosti, še posebno opazen. Mislim, da je bil nenavadno sposoben za vsako mesto, kamor bi ga bili postavili: tako za kulturo kot tudi za politiko, predvsem seveda pa za krepitev narodne zavzetosti in kulturne rasti slovenskih rojakov. Na redkih srečanjih smo se skupno bogatili v pogovorih in delali za uveljavitev skupnega slovenskega kulturnega prostora. Dolgo me je vikal in ne vem, če se je v svoji skromnosti zavedal, kako ga cenimo. Saj vem, da ga rojaki ne bodo pozabili, vendar mi nekaj pravi, da se ga mora kdo spomniti tudi z matične strani Primorske. Jaz tudi zato, ker ga lansko jesen, ko sem neko noč prespal pod števerjansko streho, nisem šel obiskat; bil sem ne-umen in se ga nisem upal motiti. A govorili smo veliko o njem in mu želeli zdravja. Tudi ne vem, če sem se mu kdaj dovolj zahvalil za toplo napisani članek, ki je pospremil zadnjo številko Kapelj. Podpisal se je bil s končnicama l. č. in dolgo nismo vedeli, kdo je to. (Katoliški glas, 16. nov. 1972). Že v prvih vrsticah je zapisal, da »je utihnila prijazna revija, ki je zbirala del slovenskih intelektualcev v prav tako prijazni dolini Idrije«. Takih naravnih in

prisrčnih oznak je bil sposoben v svojem poročilu o koncu neke revije ie človek, ki je bil tudi sam poln prijaznosti in ki je znal doumeti in podpreti kulturne in človečanske napore drugih.

Tak si bil Ti, naš prijatelj Emil, ki si moral tako bridko zgodaj zapustiti svoje drage in ta naš svet, ki si ga imel rad. In kakor mi je ob tvojem odhodu tesno pri srcu, mi kot iz nekakšne sinje dalje odmevajo besede Vinka Ošlaka — spregovorjene nekoč na Dragi — da moramo namreč Slovenci vedno računati tudi na vse tiste nepregledne množice rojakov, ki so pred nami odšle v večnost; resnično, njihova duhovna moč nam mora potisočertiti naša dobra hotenja in nam vlivati srčnosti, da bomo skušali uresničiti in dopolniti njihove in naše cilje. Čeprav te moja beseda ne prikljče, veš da ostajamo s tabo povezani. Pa zbogom in mir s teboj, dragi Emil!

Tomaž Pavšič

— □ —

Tomažu Pavšiču se zahvaljujemo za ganljiva izvajanja in se mu hkrati opravičujemo, da sestavek objavljamo z zamudo.

(Ured.)

— □ —

NOVI KRAJEVNI VODSTVI KD in PSI

Konec prejšnjega tedna so obnovili goriško pokrajinsko vodstvo KD in vodstvo goriške mestne sekcije PSI. Za demokršćanskega pokrajinskega tajnika je bil imenovan Ganfranco Crisci, na socialistični skupščini članov pa je največ glasov prejel dosedanji tajnik Bruno Brunello.

V obeh novih vodstvih pa so se pojavile nekatere spremembe oz. nova imena, nad katerimi ne moremo biti Slovenci ravno navdušeni. Tako je postal član demokršćanskega pokrajinskega vodstva inž. Guido Fornasir, ki je zadnje čase znan kot predsednik »odbora za obrambo italijanstva Gorice«. V 11-članskem odboru mestne sekcije socialistične stranke pa pogrešamo predstavnika slovenske komponente, ki je bila doslej zastopana. V novem socialističnem vodstvu se je v zameno pojavil Agostino Candussi, ki je s svojim do Slovencev nenaklonjenim odnosom izstopal že v socialdemokratski stranki, katere član je bil še pred dobrimi šestimi meseci.

Posvet tajništva deželne večine

V ponedeljek, 3. t. m., so se v deželni palači v Vidmu sestala tajništva deželne upravne večine ob navzočnosti predsednika deželnega odbora Biasuttija in podpredsednika Zanfagninija. Slovensko skupnost sta zastopala deželni podtajnik Gradnik in goriški pokrajinski tajnik Terpin.

Na sestanku so pregledali politično stanje v deželi in preverjali delo odbora. Govor je bil predvsem o decentralizaciji deželne uprave, se pravi o upravnem ovrednotenju pokrajin in občin; o energetski proizvodnji oziroma o električnih centralah v deželi ter s tem v zvezi o zaščiti severnega Jadrana; beseda pa je tekla tudi o vprašanju globalne zaščite Slovencev, ki je ponovno prišlo v ospredje z nedavnimi obi-

skom posebnega odbora senatne komisije za ustavna vprašanja. V tej zvezi je predsednik Biasutti ugotovil, da je sicer deželni odbor za rešitev tega vprašanja, da pa ostajajo med strankami večine velike razlike, ki bi jih bilo treba zgladiti tudi za to, da bi učinkoviteje vplivali na delo v parlamentu. To stališče sta podprla tudi predstavnika Slovenske skupnosti, ki pa sta poudarila, da se mora deželni odbor zavzeti za tako zakonsko zaščito, ki bo ustrezala upravičenim potrebam in zahtevam celotne slovenske narodne skupnosti v Italiji.

Biasutti je ob koncu izrazil prepričanje, da bodo takšni sestanki postali redni in da bo mogoče na njih sproti preverjati delo deželne vlade.

IZ KULTURNEGA ŽIVLJENJA

Več slovenskih knjižnih novosti

V zadnjih mesecih je na slovenski knjižni trg prispelo več novih knjižnih izdaj, za katere je prav, da jih zaradi njihove zanimivosti v tem poročilu vsaj omenimo. Celjska Mohorjeva družba je v svoji redni zbirki za leto 1984 izdala ponatis Jalnove povesti »Ograd«, ki je že pred vojno, leta 1940, izhajala v nadaljevanjih v reviji Dom in svet. Slovenska matica pa je v svoji zadnji redni zbirki izdala pretresljivo napisan roman Lojzeta Kovačiča »Prišleki« (1. in 2. del). Izviren doprinos slovenski književnosti je tudi knjiga Boruta Loparnika »Biti skladatelj«, v kateri se avtor poglobljeno pogovarja s skladateljem Primožem Ramovšem. Pomemben prispevek slovenski literarni zgodovini je ponatis Slodnjakovih razprav in študij o Prešernu, ki jih je Slovenska matica izdala v knjigi z naslovom »France Prešeren« s spremno študijo in opombami Franceta Bernika.

Tik pred koncem leta je Mladinska knjiga v Ljubljani izdala že dolgo napovedan ponatis Kocbekovega »Strahu in poguma« z odlično študijo Andreja Inkreta. Knjiga je bila natisnjena v nakladi, ki je za slovenske razmere visoka, njen izid pa na nek način odseva trenutno kulturno-

politično stanje na Slovenskem, za katerega je značilno določeno miselno sproščanje.

Z nekoliko zamude pa je kmalu po novem letu izšel v Gorici tradicionalni Trinkov koledar, ki ga že vrsto let ureja Joško Kragelj; o njegovi vsebini bomo še podrobneje poročali.

—□—

»JEZIKOVNO RAZSODIŠČE«

V sredo, 6. februarja, je bila v Cankarjevem domu v Ljubljani tiskovna konferenca ob izidu knjige Založništva tržaškega tiska in celovške Drave »Jezikovno razsodišče«.

Delo, v katerem so zbrani povzetki, izjave, korespondenca in odmevi na jezikovno svetovanje skupine slovenistov v letih 1980-82, so poleg založnikov predstavili še predsednik odbora SZDL za slovenščino v javnosti Savin Jogan, tedanji predsednik Jezikovnega razsodišča Matjaž Kmecl ter avtor izbora in obdelave knjižnega gradiva Janko Moder.

Nekaj besed ob izidu Ekumenskega zbornika

V tednu edinosti kristjanov, ki ga Cerkev obhaja od 18. do 25. januarja, je prav, če našim bralcem kratko predstavimo Ekumenski zbornik »V edinosti« za leto 1984. Publikacija, ki jo izdaja Slovenski ekumenski svet, je zanimiva in bogata, saj prinaša vesti z vsega sveta, tako da bralec takoj zve, kaj se novega dogaja v Cerkvah po svetu, oziroma kako Cerkve iščejo skupne poti k zblizovanju.

Zbornik je pomemben tudi za naše razmere, saj je v njem več dopisov, ki so izpod peresa zamejskih piscev ali pa govorijo o dogodkih pri nas.

Tako je na uvodnem mestu v zborniku objavljen govor Stanka Janežiča, ob proslavi, posvečeni svetemu Leopoldu Mandiču lani maja pri Domju.

Zbornik objavlja več temeljnih razmišljanj. Tako je npr. razmišljanje Franceta Perka o tem, ali je edinstvo kristjanov možna; zanimivo piše dr. Grmič o ekumenskem pogumu in spet Perko o tem, kako so vsi kristjani poklicani k skupnemu pričevanju Kristusovega nauka.

Sledijo poročila o raznih mednarodnih srečanjih o ekumenizmu in prevodi besedil, ki so jih pripravile ustrezne komisije o ekumenskih vprašanjih. Za naše slovenske razmere so zanimiva predavanja, ki so jih strokovnjaki imeli v Moravcih 14. in 15. julija 1984, na zborovanju, ki so mu dali naslov »Ekumenski pogovori«. Letošnje zborovanje predstavnikov raznih Cerkva je bilo posvečeno svetemu pismu med Slovenci, saj smo lani obhajali 400-letnico izida Dalmatinove Biblije.

Zadnje strani zbornika so posvečene dejavnosti raznih ekumenskih skupin. Tako poroča Evelina Pahor iz Trsta o Tržaško-goriškem ekumenskem potovanju v Rim ob razglasitvi p. Leopolda Mandiča za svetnika. Ljudmila Schmid iz Berna v Švici piše o vtislih z ekumenskega potovanja po srbskih samostanih. France Perko poroča o mednarodnem simpoziju »Znanost in vera«, ki je bil lani maja v Ljubljani, prav na zadnjih straneh pa lahko preberemo še vrsto kratkih novic iz ekumenske kronike.

—□—

Koledar dramskega sporeda Radia Trst A

V soboto, 9. februarja ob 18. uri. Zora Tavčar »NAŠA BESEDA«. Osmega februarja — dneva Prešernove smrti in hkrati osrednjega praznika slovenske kulture se bomo spomnili s to izvirno radijsko lepljenko, ki zanimivo in zelo odgovorno udejanja mnenja in stališča mnogih slovenskih kulturnih delavcev o slovenski besedi. Slovenščina torej, njena pisana in govorna beseda kot izraz najsubtilnejše a hkrati najbolj izpostavljene plasti naroda, ki se v zadnjem času začena ponovno zavedati svoje prabitosti... Režija Marjana Prepeluh. Produkcija »Radio Trst A«.

V torek, 13. februarja ob 18. uri: izvirna radijska igra. Marko Sosič »POGOVORI PRED ZLOČINOM«. Nova izvirna radijska igra vse bolj uspešnega avtorja Marka Sosiča, ki v tej svoji najnovejši radiofonski stvaritvi uveljavlja klasičen motiv zločina (očetomora). Posluhuje se ga zelo diskretno, dasi živo, saj so avtorjeva zanimanja namenjena bolj vzrokom, ki peljejo v zločin kot pa dejanju. V glavnih vlogah nastopajo Maja Blagovič, Vladimir Jurec, Anton Petje, Pavel Bajc in Mira Sardoč. Režija Marko Sosič. Produkcija »Radio Trst A«.

GOSTOVANJE SSG V BEOGRADU

Na povabilo Srbskega narodnega pozorišta je v četrtek, 7. februarja, Slovensko stalno gledališče gostovalo v Beogradu s komedijo Piera Chiara »Delitev«.

Gre za izredno pomembno gostovanje, na katerega se je gledališče že dalj časa pripravljalo. Izredno važno je namreč, da je nastopilo v najslavnejšem beograjskem gledališču, Jugoslovenskem dramskem pozorišču, in prav tako važno je tudi dejstvo, da so uprizorili delo italijanskega avtorja, kar samo potrjuje izredno vlogo, ki jo Slovensko stalno gledališče iz Trsta opravlja kot posrednik med dvema narodoma

Po četrtkovem nastopu v Beogradu so se naši

gledališniki odpeljali v Novi Sad, kjer so nastopili v petek zvečer. V soboto pa so imeli prosti dan, ki so ga izkoristili za obisk Titovega groba

Primerno se nam zdi, da ob tej priložnosti še enkrat spomnimo na ustvarjalce Chiarove Delitve, ki so pripomogli k izrednemu uspehu, ki ga je bila ta postavitev deležna pri publikli in kritiki in pred kratkim tudi na Borštnikovem srečanju v Mariboru. Režiser predstave je Mario Uršič, scena je delo Svete Jovanoviča, kostumi pa Marije Vidau. V Delitvi nastopajo Silvij Kobač, Bogdana Bratuž, Miranda Čanarija, Mira Sardoč, Tone Gogala, Zlata Rodošek, Stojan Colja, Adrijan Rustja, Anton Petje in Alojz Milič.

PREJELI SMO:

IDEOLOGIJA NAMESTO KRITIKE?

II.

Dasi sta Prešeren in njegov krog zavrnila jezikovno zlitje Slovencev v ilirizem, je misel odreditve v neko slovanstvo v naslednjih letih povsem prepojila mišljenje slovenskega izobraženstva. Bolj kot se je pod Avstro-Ogrsko stopnjeval nemškonalni pritisk, bolj je ta misel prodirala tudi med širše ljudske sloje, zlasti med malomeščanstvo. Na prelomu stoletja je v tem sloju že povsem prevladala. Pri tem je imelo odločilno vlogo zlasti liberalno slovensko časopisje, kot »Slovenski narod« in še bolj »Slovanski svet«, katerih izhajanje je finančno omogočala carska Rusija preko organizacij mladočeskega tabora, kot kaže, zlasti preko banke »Slavija«. Organizatorji slovenske prosvete so v panslovanskem zanosu širili prepevanje ruskih pesmi v slovenskem prevodu, npr. »Volga, silna reka« ali »Prišla je na strm breg Katjuša« itd. Pesmi, ki so jih prepevali tudi po najbolj oddaljenih slovenskih vaseh.

Po prvi vojni se takšno stanje ni prav nič izjasnilo. Ravno narobe, v prvi jugoslovanski državi je že vidovdanski režim, za njim pa še toliko bolj šestojanuarski odkrito razglašal centralizem, unitarizem, zlitje v jugoslovanstvo. V ta namen so prišli prav isti razlogi, ki jih je navajalo že nemškonalno gibanje: Slovenci, menda brez zgodovine, majhni, hlapčevski, zato brez upanja na lastno prihodnost, naj bi se tokrat zlili v močno jugoslovanstvo. Tej liniji se je takoj pridružil tabor slovenskih liberalcev; režim pa je omogočil znanstveno poklicno kariero predvsem takim, ki so njegov unitarizem kakorkoli zagovarjali. Na ta način si je svojo veliko kariero zgodovinarja omogočil prof. Ljudomil Hautmann, ki je stare nemške argumente o hlapčevstvu Slovencev v zgodovini še poglobil in znanstveno navidezno utrdil, jih potem objavljaj še v nemščini, da jih je nemška stran potem povzemala in se čutila v svojih poniževalnih gledanjih na slovenstvo toliko bolj opravičena, saj jih je razglašal vodilni predstavnik slovenske univerze.

Že pred prvo vojno so si z oporo nemškonalne ideologije ustvarjali kariero npr. češki profesor J. Peisker na univerzi v nemškonalno prežetem Gradcu, pa koroški zgodovinar P. Puntchart, zatem imenoslovec E. Kranzmayer ter še posebej P. Lessiak idr. Kakor je omogočala kariero enim nemškonalna ideologija, tako jo je drugim panslovanska, oz. jugoslovanska.

Tako ena kot druga sta si bili in sta si še danes enotni v tem, da Slovence razglašata za hlapčevski narod pod nemškim jarmom. Tiste slovenske strokovnjake, ki so prosto in samostojno raziskovali slovensko zgodovino, kakor sta bila npr. J. Mal ter zaslužni Fr. Grivec, so porinili na mrtvi tir.

Po drugi vojni je stanje pod bolj ali manj prikritim rankovičevskim centralizmom ostalo isto. Razprave o zgodovini Slovencev kot naroda so bile sicer nekoliko svobodnejše; tako je bilo ovrženo npr. Hauptmannovo vztrajanje o hlapčevstvu Karantancev Avarom. Vse pa je šlo le do določene meje, samo do kmečkih uporov, ne pa tudi v raziskave ustavnopravne in politične zgodovine Slovencev po Karantaniji. Slednja je morala pač ostati v pojmovanju, da smo bili vedno le pod nemškim jarmom. V šolskih učbenikih so zamolčani npr. celo takšni dogodki, kot slovenska zmaga nad Turki pri Sisku 1593 in toliko drugih, ki kažejo ravno nasprotno podobo slovenske zgodovine od razglaševane hlapčevske.

Nastopati proti takim akademsko razglašenim polresnicam, za katerimi stoji ideologija, je dokaj težavno. Celotni krogi, ki se razglašajo za idejno svobodne, se omejujejo le na to, da ne upoštevajo akademsko razglašenega pisanja besede »bog« in jo pišejo še vedno kot »Bog«. Sicer pa akademsko znanstvenost nekritično sprejemajo.

Njih delom, študijam, pesmim itd. bo omogočeno izhajanje, saj ne bodo predmet znanstvene t.j. ideološke kritike in razglašena za nestrokovna in neakovostna. In tudi, da ne bodo osumljeni kakega slovenskega nacionalizma, celo se-

paratizma, če bi se zavzemali za resnično podobo zgodovine in kulture Slovencev. Tisto, kar npr. Srbi, Hrvatje ali Črnogorci brez bojazni poudarjajo, zadnji čas celo Bosanci in niti ne neupravičeno. Slovenec pa naj bi še znanstveno prepričan, da je bil v zgodovini zgolj uboga para pod jarmom nemških grofov; da zato ni nikoli nič veljal in njegov narod brez zgodovine in še majhen povrhu nima prihodnosti.

Nekakšna nujnost naj bi bila zato, da se prej ali slej zlije v večje, močnejše jugoslovanstvo. Številni slovenski ljudje na Primorskem so si zaradi domnevno sramotne slovenske preteklosti poiskali rešitev v poitalijančenju, na Koroškem v ponemčenju. Naj bi si jo v Sloveniji preko skupnih in drugih jeder v pojugoslovanjenju?

Vnema, s katero je v javnih matičnih občilih poskrbljeno, da kot zadnje vedno obvelja ponižujoča podoba slovenskega človeka in njegove zgodovine pred domačo javnostjo, ni naravna in tudi ne nikakršno naključje. S to gorečnostjo se ideologija sama sebe razgalja. Ne more je prekriti namesto nekdanjega panslavizma niti sedanjí internacionalizem, od katerega ni ostalo nič več revolucionarnega, temveč le nadih eksotike nekega Tretjega sveta in čar kakega Južnega morja. Poplava takih podob v matičnih občilih in odsotnost vrednotenja domačega prinaša seveda odtujevanje, pomanjkanje zavesti in ustvarjalnosti, kar začuda ne vzbuja nikake kritike.

Ze tretjič pa je, nasprotno, na kritičnem rešetku knjiga A. Berlota in I. Rebeca, katere naslov je res neroden. Etruščani seveda niso bili Slovani, najsi je bil tudi njih jezik slovanski ali letemu blizu in v tem primeru bi lahko ugotovili, da so Slovani jezikovno dokaj blizu Indoevropejcem. Današnji primer: Ali so Mehikanci zaradi španskega jezika že tudi Španci? In Kanadčani zaradi angleškega že Angleži?

Ni mogoče mimo ugotovitve, da gre pri kritikah vsega, kar naj bi vzbujalo slovensko zavest, za vedno novo ideološko obleko cesarja, ob kateri pa danes psevdoznanstvena kritika tudi med mladim slovenskim občinstvom ne bo mogla več utišati vedno jasnejšega glasu: »Saj nima nič na sebi!«

i. i.

Konec

Bojan Brezigar:

Varianta Splošnega regulacijskega načrta v devinsko-nabrežinski občini

Devinsko-nabrežinski občinski svet je prejšnji teden skoraj soglasno odobril varianto Splošnega regulacijskega načrta. Za predlog so glasovali svetovalci vseh skupin, razen predstavnika Liste za Trst. Gre za pomemben uspeh sedanje uprave in prav gotovo tudi priznanje odborniku za urbanistiko Bojanu Brezigarju, čigar poročilo o varianti zaradi njegove tehtnosti pričujemo objavljati v tej številki.

(Ured.)

I.

UVODNA IZVAJANJA

Varianta regulacijskega načrta, o kateri bomo razpravljali in glasovali, predstavlja temeljni trenutek v življenju naše občine. To je pravzaprav popoln razvojni načrt, ki odraža voljo občinske uprave, da zajamči našemu prebivalstvu največje možnosti razvoja gospodarskih in druž-

benih dejavnosti, da izboljša življenjske in delovne pogoje ter da določi že dokaj natančne razvojne smernice, da omogoči vsakomur, tako javnim ustanovam kot zasebnikom, da lahko poseže na teritoriju in mu zajamči predvsem gotovost o možnosti posega.

Ta načrt je bil namreč izdelan tudi zato, da zajamčimo potrebno gotovost. Gre torej za kompleksen načrt, bogat na podrobnostih in na podatkih, ki včasih presegajo osnovne urbanistične dokumente, vendar smo to naredili v interesu tistih, ki hočejo poseči na našem ozemlju. Načrt prepušča torej malo prostora slučajnostim, saj so določila izdelana in je le malo možnosti različnih interpretacij. Domnevam, da je to ena najpomembnejših dobrih značilnosti tega osnovnega dokumenta, tudi zato, ker smo se iz izkušenj v zadnjih letih naučili, da je gotovost o uresničljivosti predlaganih posegov osnovni pogoj, ki ga posameznik zahteva od uprave.

Ta načrt odpira novo poglavje v urbanistični zgodovini naše občine. Ta zgodovina se je začela v letu 1957, z odobritvijo prvega regulacijskega načrta, ki je z gradbenega vidika dopuščal ogromno in posledice lahko preverimo z lastnimi očmi. Zaradi neprimernosti tega načrta, ki je stopil v veljavo šele leta 1964, je bila manj kot deset let kasneje, leta 1973, odobrena varianta. Tu mislim na varianto številka 1, ki jo je občinski svet odobril, a za katero ni bil nikoli izpolnjen birokratski postopek in ki je torej dejela ni nikoli odobrila, a je bila kljub temu osnovnega pomena za razvoj naše občine v obdobju pretiranega razvoja gradbenih dejavnosti, razvoja, ki nikakor ni bil v skladu s potrebami naše občine. Z varianto številka 1 je postal nezazidljiv ves spodnji predel v občini v pričakovanju na splošno varianto, ki jo je občinski svet odobril leta 1975. Ta varianta je dejansko regulacijski načrt, ki je omogočil, kljub nebroju kritik, redimenzioniranje gradbenih posegov in je zajamčil zaščito področij, ki so z naravoslovnega vidika dragocenejša, kot je nabrežinska obala in preostali del Črničja, področja, ki so bila dotlej prosto zazidljiva.

Z varianto leta 1975 so bila določena nekatera splošna načela, pri katerih se želimo na kratko zaustaviti. Po osnovnih načelih načrta iz leta 1975 so bile skoraj vse produktivne dejavnosti

G. S.

KRAŠKE JAME

II.

Ta dvorana je malo daljša, a ožja od prve (dolga 3 m, široka 12 m, visoka pa približno kot prva).

Tudi v tej jami je veliko kapnikov: zaves, ušes, njokov ... Na stropu opazimo, da niso vsi viseči kapniki enaki: v glavnem so rdeče barve, le redko se prikaže tudi kak bel, kar pomeni, da voda pronica skozi določene razpoke, kjer izpira samo kalcit.

V Drugi dvorani živijo posebne majhne živalice, podobne mravljam, večinoma črne, nekatere pa tudi bele barve. Tem živalicam so jamarji zgradili majhen hribček iz ilovice, tako da so živali omejene le na ta prostor in živijo sedaj izključno v tem koticu.

Po drugi dvorani se rov razdvoji v Mladega in v Starega.

Mladi rov

Desno od Druge dvorane se začne Mladi rov. Pravijo mu, tako, ker je v resnici geološko mlad. Voda pronica skozi steno in tvori nove viseče in stoječe kapnike.

Prvemu delu tega rova pravijo *Kristalni rov*, ker je na stenah veliko drobnih kapnikov, ki so podobni kristalom. Rov se pravzaprav začne s čudovitim, lepo obokanim in visokim kapnikom bele barve, ki so ga Kraški krti izbrali za svoj simbol.

Kristalni rov se konča z dvema kapniškima stebroma. Jamarji so kasneje enega malo oklesali, ker je oviral nadaljnji prehod. Tu se začne drugi del Mladega rova, *Sovodenski rov*, ki je usmerjen proti Sovodnjam. Je zelo ozek in težko prehod, čeprav je dolg le kakih 7 m. Konča

se z majhno sobo, ki je polna visečih kapnikov, posebno pa koral.

Stari rov

V nasprotju z Mladim, je Stari rov »mrtev«, brez vode, brez visečih in stoječih kapnikov.

Prvemu delu Starega rova pravijo tudi *Vrhovski rov*. Začenja se z ogromnimi skalami, ki so stare tudi več tisoč let.

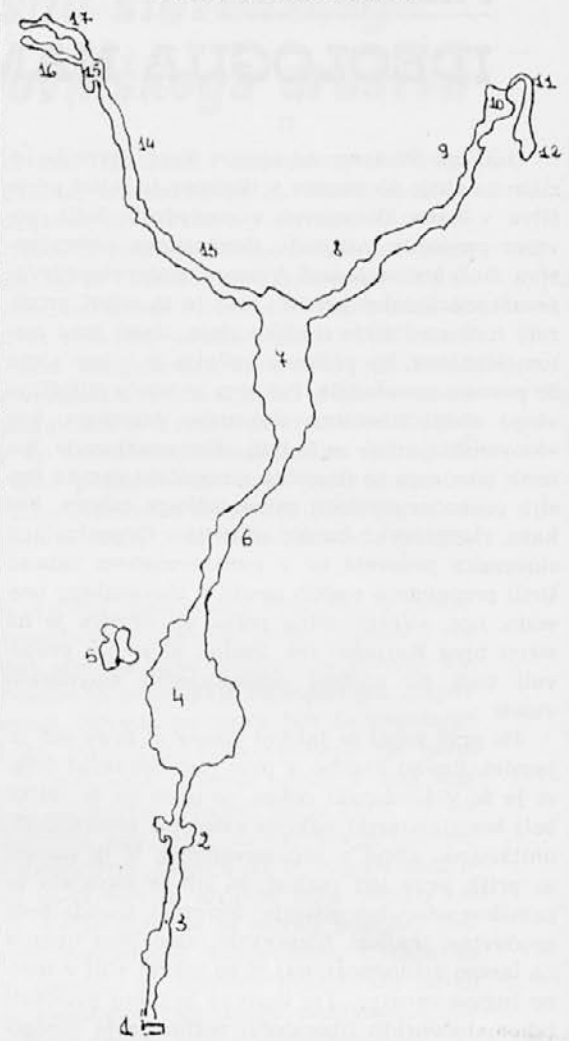
Skozi manjšo ožino se prehod nadaljuje v *Blatni rov*. Za ta rov je značilna ilovica, posebno na tleh. Na stenah je veliko ostrih in bodečih koral, le tu pa tam najdemo tudi kako uho ali celo zaveso. Rov se zaključi z majhno sobo. V tej sobi je posebna skala, ki je vsa pokrita z okamenelimi polži oz. školjkami. Desno od nje je 11 metrov globoko brezno. Jama se tu razcepi v dva manjša rova: *Tihi rov* in *Rov upanja*. Zanimivo je, da sta si oba vzporedna, le da je eden spodaj, drugi pa zgoraj. Jamarji upajo, da se pri Rovu upanja Kraljica Krasa še nadaljuje, tako da bodo odkrili še nove dele. Zato so mu dali tudi tako ime.

ZANIMIVOSTI

Leta 1978 so Kraški krti našli na skali v Kraljici Krasa, nekaj metrov pred Prvo dvorano, posebno živalico, podobno pajku ali celo škorpjonu. Ker niso vedeli, katera žival je to, so jo poslali na raziskovalni center prijateljem oz. sodelavcem v Cuneo, od tu pa naprej v Bologno in nato še v Milan. Šele v Milanu so ugotovili, da gre za edinstvenega DIPLURA družine JAPYGIDAE.

Konec

SKICA KRALJICE KRASA

1. Vhod v jamo	10. Majhna soba
2. Brezno pod mostom	11. Kamin
3. Rov kraških krtov	12. Brezno
4. Sejna dvorana	13. Vrhovski rov
5. Razdvojeno brezno	14. Blatni rov
6. Koralni rov	15. Soba
7. Druga dvorana	16. Spodnji rov
8. Kristalni rov	17. Rov upanja

določene v spodnjem delu občine, medtem ko je bil ves kraški predel namenjen pretežno ali izključno kmetijskim dejavnostim. To izbiro je terjalo predvsem socioekonomsko stanje tiste dobe. Poudariti je namreč treba, da je bil omenjeni načrt sprejet v obdobju pred gospodarsko krizo, oziroma v katerem so bili opazni samo nekateri simptomi krize; da so bile torej izbire o velikih hotelih aktualne in tudi v perspektivi dobičkonosne rešitve. Po drugi strani je bilo kraško ozemlje podvrženo težnjam, ki bi lahko popolnoma skvarile kraško okolje s pretirano delitvijo površin na majhne parcele, kateri je sledilo prodajanje zasebnikom, ograjevanje ter bolj ali manj črne gradnje; regulacijski načrt iz leta 1975 je dejansko preprečil take posege, ki so imeli v nekaterih občinah porazne posledice. To so bile izbire, ki so oškodovala tudi del našega prebivalstva, o katerih pa mislim, da so bile potrebne, da preprečimo nadaljnji propad kraškega teritorija, ki je tako ostal skoraj povsem nedotaknjen.

Dokument, ki ga danes predstavljamo, spreminja ta način odnosa s tem, da določa tudi za kraški teritorij druge razvojne modele, ki jih dodajamo dosedanjim, obenem pa omejuje domet naselitvenih in turističnih posegov v spodnjem delu občine, upoštevajoč tudi sedanje možnosti in pogoje za razvoj, ki so se v času, o katerem upam, da ga lahko ocenim za pokriznega, bistveno spremenili. Načelo, na katerem je osnovano naše delo, je, da je treba vsemu občinskemu ozem-

lju zagotoviti gospodarski in družbeni razvoj ter tak razvoj gradbenih dejavnosti, ki bo zadostil vsem potrebam tukaj živčnega prebivalstva.

Na osnovi teh načel smo razvili naše delo in to delo nikakor ni bilo lahko. Preden smo predstavili ta načrt, smo imeli vrsto posvetov s strokovnjaki in z gospodarskimi operaterji, slišali smo za mnenje vse, ki so za to zaprosili in lahko trdim, da smo poskušali upoštevati vse temeljne predloge, ki smo jih prejeli.

Danes lahko rečemo, da je to delo končano in načrt predstavljamo občinskemu svetu z obvezo, da bomo z največjo pozornostjo sledili razvoju načrta do dokončne odobritve od strani deželni oblasti. Mislimo, da so izbire primerne za občino, kakršna je naša, da precej verno odražajo našo zgodovino in naše tradicije ter da pravilno vrednotijo tudi gospodarske, družbene in kulturne razlike znotraj naše občine, različne arheološke tipologije in različne krajinske posebnosti. Največjo pozornost smo namenili prav tem aspektom in pri tem smo vedno skrbeli, da ne bi oškodovali nikogar ter prevzeli pobudo mi sami kot javna uprava, pri čemer smo se tudi odpovedali ozemlju, ki je javna last, ki ga s tem regulacijskim načrtom namenimo rezidenčnim in proizvodnim conam, da bi nam ne bilo treba posegati, kot predpogoj za kakršenkoli razvoj, po razlastitvenih posegih na zasebnih površinah, ki so bile že v tolikšni meri žrtvovane za dobrobit skupnosti. Zdelo se nam je tudi primerno, da

predvidimo mešane, javne in zasebne pobude na nekaterih zelo dragocenih območjih, kot na primer v turističnih conah, ki so bile predolgo prepuščene izključno zasebnim pobudam, do katerih pa ni prišlo.

Tukaj se načrt ne omejuje na načela, ampak se pogloblja v natančnejše definicije, vse do podrobnih razvojnih modelov, modelov turističnega razvoja, ki je odločilna karta, ki jo namerava naša občina zaigrati za svojo bodočnost.

Zaključujem ta uvod s poudarkom, da se načrt ne ukvarja samo s teritorijem, ampak je bila naša pozornost uperjena predvsem v probleme prebivalstva. Prizadevali smo si, da bi izdelali urbanistični načrt človeku po meri, upoštevajoč potrebe vsega našega prebivalstva, brez vsakršne diskriminacije, kajti trdno smo prepričani, da se lahko samo ob pravičnem razvoju nadalje razvijajo odnosi omikanega sožitja, ki smo jih s tolikšnim prizadevanjem zgradili in jih nismo pripravljali žrtvovati. Tudi zaradi tega smo pozorno prisluhnili potrebam našega prebivalstva in edine majhne nedoslednosti načrta je treba pripisati prav tem željam. Vsekakor so to dokumentirane želje, dejanske potrebe, o katerih smo mislili, da je prav, da jim zadostimo.

(Dalje)

ŠIRITE NOVI LIST!